GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 14.

W Poniedziałek Dnia 22. Lutego 1796.

Z Londynu dnia 2. Lutego.

Dnia dzieyszego otworzy nasz parlament znowu swoie sessye. Naypierwsze poselstwo będzie do niego od Krola, z propozycya uzbraiania się wszelkiemi siłami na przyszłą kampanią, i zapomożenie Cesarza Jmć nową pożyczką 3. millionów f. szt. Z tym wszystkim będzie iak dotąd zapewnienie, iż Rząd nieopuści żadney okazyi, kiedy się poda, do zrobienia pokoiu. Minister będzie miał bardzo wiele do ucierpienia od strony opozycyyney; będzie mu nietylko przedłużenie tey nieszczęsliwey woyny wyrzucała, ale nadto nieszczęśliwy los zachodnio Indyyskiey flotty. To poselstwo ma ieszcze dzisiay, iak słychać do parlamentu przyyść.

Przeznaczoney do zachodnich Indyy wielkiey flotty, iest nader smutny los. Po kilkokrotnym usiłowaniu, niemogac admirał Christian dla przeciwnych wichrów iść w dalszą podroż do zachodnich Indyy, powrocił wczoray w 9 woiennych okretów i 45 transportowych nazad do Spitead, a kiedy wyszedł składała się iego flotta z 220 okrętów. Z Manazion Kornwallu, piszą iż przeszło 150 ludzi oboiey płci i dzieci, wiele koni i innych kawałków z rozbitych okretów na tamteysze brzegi woda powyrzucała. Także i pod Pensanc w Kornwallu, zatopił się l. okret trasportowy z iazdą; kilka koni wypłynęło na brzegi, ale z ludzi nikogo niemogli wyratować. Wiele innych okrętów doznało w rożnych mieycach z żołnierzami podobnego losu, a pomiędzy innemi i 26 regiment dragonii 5 do 600 ludzi maiacy. Dotąd niepotwierdza się przecię z nikąt wiadomość, iakoby fregata Leda, zostawszy od tey flotty oderwana, i pod Madeina zapedzona, tam się z całem ludem zatopiła. Dla dania ratunku na rozbitym niedawno okręcie Dutton ludziom, spuscił się kapitan woiennego okrętu Indefatygable P. Pellew z wielkim niebezpieczeństwem na linie z skały, i znowu z takim samem niebezpieczeństwem został nazad wyciągnionym. Rada Londynska, zawdzięczaiac iego odwagę i miłość ludzkosci, udarowała go prawem obywatelstwa.

Flotta admirała Christian, była ze wszystkim 7. niedziel i trzy dni na morzu, ale ledwie 300 mil. mogła upłynąć. Wszystkie okrty, które nazad prowociły sa tak skołatane, iż się więcey do użytku niezdadzą. Nawet i woienne okręty potrzebuia wielkiey reparacyi. Mamy ieszcze nadzieię, iż co kolwiek z brakuiacych okrętów weszło do Jrlandyi. Flotta do zachodnich Indyy, ma iednak niebawnie bydź wygotowaną, i iak tylko będzie można, zaraz powdzie pod żagle. Wczoray wysłano już na ten koniec z Deptford, bardzo wielu cieślów na wozach do Porsmut.

Sprawa P. Stone została wczoray

O

zakończona. Był skarżonym, iż chciał Francuzom dopomodź do przedsięwzięcia wyladowania do Anglii. Adwokat koronny zasadzał swoie dowody przeciwko niemu, na utrzymywaney korrespondencyi z osiadłym bratem swoim w Paryżu, i na znalezionym pomiędzy papierami straconego w Dublinie William Jacksona własnąiego ręką napisu, iż Francuzi niedopną swego zamiaru co do wylądowania, i nakoniec na utrzymywaniu pod ukrytem imieniem Popkins Enois, które wspak czytaiąc znaczy Stone, korrespondencyi z Jacksonem. P. Adair miał przewyborną mowę na iego obronę, a ponim nierównie wielkimowca i uczony prawa P. Erskine, i obydwa dowiodli świadkami i innemi oczywistemi dowodami, iż P. Stone niemiał innego zamiaru, tylko odwieść, umyślnie na to wysłanego od swego brata z Paryża w roku 1794 P. Jackson od ułatwienia wylądowania Francuzom, a zatym uczynił widoczną przysługę swoiey oyczyznie; a żezaś P. Jackson użył innego imienia, to iedy nie dla tego, żeby go iego wierzyciele nie sprzątnęli. Naywyższy sędzia Lord Kenyon, z konfrontowawszy z obydówch stron dowody, P. Stone, został podwugodzinnym naradzeniu się, od przysięgłych znaywiekszym ukontentowaniem ludu za nie winnego uznanym. Nieiaki P. Thomson posunał tak daleko swoie ukontentowanie, iż go naywyższy sędzia kazał natychmiast aresztować i na 20 f. szt. skazał. P. Stone chociaż iuż iest od sądu wolnym, musiał się iednak za długi w więzieniu pozostać.

P. Pitt przezwyciężył na koniec upor dyrektorów bankowych, iż iuż zezwolili na 3 milliony f. szt. pożyczki dla Cesarza Jmć.

Podług naynowszych wiadomości z Jamayki, utrzymuia się ieszcze po lasach i gorach zbuntowani Maroonowie przeciwko Angielskim mieszkańcom; chociaż im i żywność odcięto, to iednak męztwo i rozpacz czynią ich niezwyciężonemi. Maią się nawet tak daleko w swoiey barbarzyńskiey zaciekłości zapędzać, iż w niedostatku żywności swoie dzieci zabiiaią. Kommendat jeneralny Jamayki wyszedł iuż w pole przeciwko nim

We czwartek, został nad admiraliya zastawiony telegraw, który będzie ze wszystkiemi portami Anglii korrespondował. Jest iuż zupełnie ukończonym, i spieszno bardzo wszystko donosi; w tym tygodniu stanęła w 7 minut wiadomość w Londynie z Dower.

Nieiaki P. Morgan wyrachował, iż teraźnieysza Francuzka woyna, dwa razy więcey w czterech latach kosztuie, niżeli Amerykanska woyna w pierwszych czterech latach kosztowała. Dług narodowy w pierwszych czterech latach Amerykańskiey woyny niewynosił tylko 47.572.370 f. szterl: a prowizya 1,508,000; w teraźnieyszey zaś wynosi iuż dług 101,504,044 f. szt: prowizya 3,740,360. Jeden f. szt: rachuie się Zło: Pol: 40.

P. Thelwall pomimo ostatnich parlamentowych billow, które szczególniey przeciwko iego zgromadzeniom ludu wymierzone były, zaprosił znowu publikum na swoie polityczne czytania, które podczas postu będzie trzymał. Przyrzeka w swoim oświadczeniu, iż się będzie ściśło ostatnich billow trzymał, i więcey słuchaczów nad 49 osób nieprzyymie; ale, potrzeba mowie, korzystać z pozwolonego nam sposobu zgromadzania się dla rozszerzenia prawideł dążących do uszczęśliwienia ludzkości.

W Lincolnshire mieszka taka familia, która się z 2 meżów, z 2 żon, z 2 oyców, z 2 matek, z 2 braci, z 2 siostr, z 1 stryia, z 1 ciotki, z 1 synowca, z 1 synowicy, z 2 wnuków, 1 syna i 1 córki składa, a przecię cała familia iest tylko we 4 osobach zamknięta?

Przy otwarciu parlamentu Irlandzkiego na d. 21 Stycznia dowodził wicekról, iż pomimo wszystkich zwycięztw nieprzyiaciela, położenie publicznych interesów, iest daleko w lepszym stanie, iak kiedy było. Z iedney strony służą na dowód zwycięztwa Austryaków, z dobycie Kapu dobrey nadziei i twierdzy Trincomale na wyspie Ceylon, i większość flott An-

gielskich; z drugiey, wewnętrzne rozruchy Francyi, zniszczenie iey handlu i skarbu. Ztym wszystkim teraźnieysze położenie Francyi i iey rząd iest z naszey strony deklarowanym za zdatny do przystąpienia do powszechnego pokoiu, byliby tylko ze strony nieprzyiaciela, pokazała się gotowość do zezwolenia na pożyteczne kondycye dla nas i naszych aliantów. Doniósł parlamentowi o traktacie handlowym miedzy Ameryką i Anglią zawartym, i o urodzeniu młodey Xiężniczki. Potym zalecał mądrości parlamentu, aby przedsięwziął srzodki na utrzymanie spokoyności publiczney, i ziednanie uszanowania ustawom; a nadewszystko żeby swoie baczność obrócił na poprawienie rolnictwa, rękodzieł, a osobliwie handlu płóciennego, zaradził drogości zywności, miał wzgląd na szkołę ubogiey młodzi protestantskiey i na inne fundusze publiczne. Nakoniec przydał, iż się sam dołoży na obmyslenie sposobów, żeby większość sił Angielskich zapewniła przeciwko nieprzyiacielowi szczęśliwość i obfitość kraiu. — Fox parlamentu Irlandzkiego P. Gratan był przeciwko zwyczaynemu podziękowania adresowi do Króla, chciał do niego niektóre swoie dodatki przydać; ale większością głosów został utrzymanym. P. Curran, drugi goracy obrońca opozycyi, wystawił całą mowę wicekróla, iako śmiechu godne podchlebstwo dworskie, i podobną do ody na obchód urodzenia, która zazwyczay iest oprócz złey muzyki naygorszą poezyą. Wystawił smutne następności nietylko dla Anglii, która podług iego wyrazów, oddała iuż całą władzę swego berła w rece bankierów, ale i dla Irlandyi, która przeszło 100 000 ludzi utraciwszy swoie długi we dwoie powiekszyła. — Lord Tyrone proponował adres do Króla, P. Pułkownik Forster go poparł, i większością 12? głosów przeciwko 14 został uchwalonym.

Dnia 31. Stycznia udał się Xżę Yorku do Porsmut, dla rozmówienia się z admirałem Christian, względem opatrzenia i ulokowania przybyłych na iego flocie woysk. Słychać iuż iż maią zaraz na wyspę Wight popłynąć i około Southhampton rozkwaterowani będą, poki okręty flotty Indyyskiey niebędą wyporządzone. Odbieramy znaywiększym ukontentowaniem wiadomość, iż te woyska niemal wszystkie są w naylepszym zdrowiu. Wczoray przybył ieszcze któryś okręt należący do tey flotty.

Wice admirał Vandeput wyydzie niebawnie na morze z małą eskadrą i będzie około Biscaya krążył dla okrycia powracaiącey do Anglii kupieckiey flotty nazad.

Do Leit przybyło w roku przeszłym 1904 okrętów, zatym o 33 więcey iak w poprzeszłym roku. — W Falmut stało wczoray do Lizbony i Curonny przeznaczonych 7 pakebotów, które dla przeciwnych wiatrów niemogły ruszyć.

Do Gwadelupy przybyła znowu 1 fregata Francuzka z 300 artylerystami. Cała Grenada wyiąwszy tylko twierdzę S. Grzegorza i Richemond Hill, iest w ręku Francuzów.

Do Martyniki przybyło na Amerykańskim okrecie 300 Francuzow; przywieźli z sobą wiele broni, którą maią pomiędzy murzynów rozdać. Dwie kompanie Angielskich woysk, ruszyły zaraz przeciwko nim, ale z wielką stratą zostały odparte. Niektórzy z pomiędzy Francuzów okazali chęć przeyścia do Angielczyków; lecz zaraz cała kommenda uderzyła na nich, i 40 którzy porzucili broń zostali natychmiąst rozstrzelanemi; reszta schronili się do lasów, których Anglicy teraz szukaią. Więc cała ta wyprawa na nic Francuzom wyydzie z właszcza, że iuż dwa regimenta z Porsmut każdy po 1000 ludzi, pod konwoiem woiennego okretu Scypio do Martyniki przybyły. Dnia 7 Grudnia wylądowało znowu 80 Francuzów opatrzonych bronią, ale wszyscy zostali w pień wycięci.

Magistrat Edinburski dał hrabiemu Artezyi wielki obiad; zaprosił go także na bal, ale się wymówił, iż smutny stan iego oyczyzny niepozwala mu się weselić. — W Zachodnich Indyach zabrały nasze woienne okręty dwoch Francuzkich kaprów, ieden la Convention o 16 armatach, a drugi o 12. Podług dzisieyszey nadworney ga-

O 2

zety, przyprowadził także nasz okręt Sloop Pelikan d. 14 Grudnia i Francuzki okręt o 8 armatach do Dominica.

Transportowy okręt Xcia Karola Hesseńskiego, kapitana Ahrens, powracaiąc z 180 żołnierzami z Elby, rozbił się pod naszemi brzegami; ale lud został przynaymniey wszystek uratowanym.

Powietrze tak u nas iest ciepłe, iż się iuż iaskółki pokazuią.

Listy d. 22 Grudnia donoszą z S Tomasza, iż Francuzi zrobili drugą wyprawę przeciwko brzegom Affryki, i po wiekszey części pozabierali Angielskie okręty, albo ich poniszczyli.

Na wiadomość o poselstwie Dyrektoryatu Francuzkiego do Rady pięciuset, w którym okazuie konieczność uzbroienia się na przyszłą kampanią, spadły tu zaraz fundusze.

Teraźnieyszy narodowy dług podaią niektóre tuteysze pisma na 322 millionow 50,584 f. szterl., więc prowizya wynosi od niego rocznie 12 millionów 213,912 f. szt:

W Porsmut, Plymut, Chatam i innych portach, pomnażaią teraz znacznie morskie woysko. — Admirał Cornwallis idzie do zachodnich Indyy, na złuzowanie P. Laforey, który do Anglii powróci.

Na wyspie Gwadelupy kommissarz Francuzki Victor Hughes, zarekwirował wszystkich do broni zdatnych ludzi. Układa nowe wyprawy przeciwko wyspom Angielskim; wielka szkoda, iż flotta admirała Christian niemogłą w tamte strony zawieść pierwcy posiłków.

Wczoray przybyły do sekretaryi gabinetowe depesze od pułkownika Crawford od Cessarskiey armii nad Renem; złożono zaraz z tey przyczyny gabinetową radę.

Do Morlaix przyprowadził Francuzki kaper zabrany Angielski Brig Charlotte, idący z Kadyx do Londynu, którego ładunek wynosił do 60,000 f. szt:

Codziennie ieszcze odbieramy smutne wiadomości o narobioney szkodzie przez wichry. W Yarmut ani ieden okręt woienny nie iest bez iakiegoś uszkodzenia. W Liwerpol i Glasgowie przez wezbranie wody bardzo się wiele towarów popsuło, a w Dumfries nawet niektóre domy po zabierała. W Greenock, rachuią poniesioną szkodę w zamoczeniu magazynów tabaki i cukru na 30,000 f. szt:, a w Glasgowie na 20,000. Także i na ludzie bardzo wiele wichry szkody narobiły, a oprocz tego wiele kupieckich okrętów na morzu, albo porozbiianych, albo dużo ucierpiały.

Miedzy woyskiem, które stoi pogotowiu w Cork do popłynienia do zachodnich Indyy, panuią wielkie choroby.

Domyślaią się tu, iż nowy układ i związek Anglii z Cesarzem, dał Dyrektoryatowi powód do poselstwa do Rady pięciuset, aby wszystkich sposobów na uzbroienie się na przyszłą kampanią użyć.

Z Włoch d. 25. Stycznia.

Na wyspie Sardynii zdaie się na bliską domową woynę zanosić. W mieście Sassari powstały wielkie rozruchy; miasto deklarowało się, iż niechce więcey zależeć od rządu Cagliaryskiego, ani podatków niechce płacić. Kupa insurgentów przetrząsło niektóre mieysca około Sassari a szczególniey Tiesi, które do Xcia Asinara należy. Także i w Sassari został iego pałac ze sreber i innych drogich rzeczy wyprzątniony. Oprócz tego nakazano Xciu Asinara stawić się w trybunale dla sprawienia się z surowego postępowania z swemi poddanemi. Porabowano także domy arcy Biskupów i niektórych maiętnieyszych mieszkańców w Sassari. Kiedy w kilka dni chcieli znowu dowodzcy ich rabować, zebrali się dobrzy patryoci i oparli im się; z obydwóch stron zginęło wiele ludzi. Obydwie strony są do Krolewskiey władzy przywiązane, tylko nienawidzą osób, które imieniem iego zarządzaią. — Słychać iż Francuzka Flotta wyszła z Tulonu, a Angielska ma nadeyść do Liwornu dla opatrzenia się w żywność.

DODATEK DO Nru. 14.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Poniedziałek Dnia 22. Lutego 1796.

DO STANOW

Duchownego, Szlacheckiego i Mieyskiego, Posiadaiących Domy w Krakowie i na Przedmiesciach.

Jak już wiadomo iest, że pod dniem 24 Miesiąca zeszłego, uczyniłem odezwę do wszystkich Stanow w Mieście Krakowie, z zapytaniem się, czyli Dziedzice domów przekładaią raczcy ponosić woyskowy kwaterunek, iak go dotąd w domach swoich maią, czyli też wolą dobrowolną uczynić składkę, na wyporządzenie Koszar i umieszczenie w nich woyska Cesarsko-Krolewskiego.

Ta moia odezwa innego nie miała celu iak dogodzić tylko życzeniom od wielu słusznie myślących Obywateli mnie okazanym, którzy z własnego swoiego powodu bez wyciągania ich na to przezemnie, chęć dobrowolney składki oświadczyli, ażeby w domowych swoich czynnościach przez utrzymywany teraz kwaterunek przeszkody napotem niemieli, a Ja abym ztąd miał powod okazać Nayiaśnieyszemu Monarsze Nayłaskawszemu Panu naszemu, gotowość chwałę temu Miastu przynoszącą, przez którą woyska Jego Cesarsko Królewskiey Mości w koszarach umieścić starało się. Lecz ile myśl takowa od wielu Współ Obywateli mi okazana była chwalebna, na którey Ja uczynioną odezwę Moią ugruntowałem, tyle nieukontentowania uczuć musiałem, (iak wiadomo pewnie iest osobom tu zgromadzonym) kiedy niektórzy w tym Mieście, zostaiący, myśl Cyrkularza na ten koniec wydanego, inaczey rozumieć, a Obywateli znaczne pieniężne składki na ten zamiar czynić chcących, od niego odwieść, i cały zamysł tak ważny zniszczyć usiłowali. Wszelako takowy postępek cale odemnie niespodziewany, a dużo mnie obchodzący, z strony osób tak dobremu zamiarowi przeciwnie myślących, bynaymniey mnie nie odwiodł od zamysłu iedynie do dobra Obywatelów w tym Mieście dążącego, i owszem, wzniecił we mnie chęć zaproszenia do siebie osób tu teraz przytomnych, ażebym od nich imieniem wszystkich ich Współ-Obywateli, mógł powziąść wiadomość, coby im dogodniey było, czyli woyskowy teraz zostaiący w domach swoich daley utrzymywać kwaterunek, czyli też potrzebną na koszary uczynić składkę.

Podług podanego mi rachunku, na wyreparowanie mieysc na koszary wyznaczonych, iest potrzebna summa 11000, a na oporządzenie potrzebne koszar takowych 9000 razem 20,000 złotych Cesarskich.

Na przysposobienie tey kwoty, daleki iestem od nałożenia podatku iakowego na to Miasto, ale ponieważ na wszystkie osiadłości w tym Mieście i iego okolicach, opłata stosowna na potrzeby woyskowego kwaterunku od wielu iuż lat rozłożoną została, która iak się okazuie summę Zło: ryńskich 6284 rocznie wynosi, do tego dołączywszy Zło: ryńskich 3000 rocznie od Synagogi Kazimierskiey podług uczynioney

ugody Miastu należącey się, summę ogolną Roczną Złotych Ryńskich 9284. Stanowi. Rzecz przeto zawisła tylko od tego, aby ta opłata kwaterunkowa na dwa Roki przodkiem w dwoch Miesięcznych ratach, a to poczynaiąc od 15 Marca złożoną została.

Tym sposobem koszary wystawione będą, a Mieszkaniec przez dwa roki od opłaty na Kwaterunek uwolnionym zostanie, nikt przeszkody w czynnościach swoich domowych, przez stanowisko żołnierzy nie dozna, a zamiar tak chwalebny w umieszczeniu woyska Jego Cesarsko-Królewskiey Mci w koszarach, na łaskawe zasłuży względy.

Czyli przedsięwzięcie to uskutecznione zostanie? Będzie to zależało od osób tu przytomnych, które zechcą przełożyć Współ Stanom swoim, ieżeli im iest dogodniey w domach swoich utrzymywać woyskowy kwaterunek, czyli chcąc się od niego uwolnić, potrzebną na koszary wyłożyć summę.

Zalecam Magistratowi, ażeby do każdego Dziedzica domu w tym Mieście zapytanie uczynił, i od niego napismie oświadczenie odebrał, czyli kwotę na niego dawniey nałożoną, a teraz na dwie Miesięczne Raty z dwoch lat poprzednie rozłożoną iako się powiedziało, woli złożyć, czyli kwaterunek woyskowy w domu swoim utrzymywać przekłada, i ażeby uwiadomienie takowe mnie w przeciągu tygodnia iednego oddał, a to końcem przesłania go do Naywyższey Zwierzchności, na iak nayrychleysze rozpoczęcie, tak ważnego Dzieła. Dan w Krakowie dnia 13 Lutego Roku 1796.

(L.S,) *Baron de Foullon*
Cesarsko Krolewski Generał.

Z Paryża d. 29. Stycznia.

Obywatele Sabonardiere, Garnier i Lacoste, którzy byli zaobiecane liwerunki do Paryża w podeyrzenie w padli i za aresztowani zostali, teraz są uwolnieni.

W Lyonie, Bordeaux &c. spadły bardzo towary kolonialne, i iedbawne w cenie.

W Nantes pokazuią się znowu mniemani patryoci 1789; owi pomocnicy Cariera, członki rewolucyynego wydziału Nantskiego, te tygrysy, którzy wynaleźli sposób topienia ludzi na statkach. Nieszcześliwi Nantczykowie umyślili po wytrzymaniu cztero letnich niebezpieczęstw woyny, pracy, rekwizycyy, ucisku, denoncyacyy, morderstw i rabunkow, iak się tylko przymuszona pożyczką zakończy wystawić pamiętnik wolności.

„Francya musi znowu, mowi tuteysza urzedowna gazeta, przybrać na siebie na granicach grozliwą postać. Nierownie potrzeba ziednoczenia sił, męztwa i miłości oyczyzny, na uspokoienie wewnątrz wszystkich zbrodni royalistow, którzy nasza łagodnosć nadgradzaią wszędzie mordami i rabunkiem. Porownywaiąc ich z massą obywateli przywiązanych do Rzeczypospolitey, tak przez ich sposób myślenia, iako też poczynione dla niey offiary, są zapewne mało znaczący w liczbie. Ale zważaiąc z drugiey strony ich śmiałość, i naszą dla nich słabość; porownywaiąc daley czynność ich agentow, z kary godną opieszałością republikańskich administratorów, ich intrygi, z oboiętnością niektórych obywateli, którzy rozumią, iż dosyć dla rzeczypospolitey czynią kiedy iey dobrze życzą, to są ieszcze dosyć groźnemi. Jakże? to agenci zagraniczni sypią zawsze pieniądzmi, krzewią ziarno domowey woyny, a my byśmy się mieli namyślać, przeciwko takowey rozrzutności, małe iakie offiary uczynić? Jeżeli bogaci samoiści nieprzydą z małą cząstką swego maiątku na pomoc oyczyznie, iakże drogo przypłacą tego zkąpstwa, kiedy iuż po formowane po rożnych departamentach bandy, morduiące patryotów i zabieraiące wszelką własność, zagarną i ich cały maiątek!“

Stammati Grek, który przed tym był tłumaczem w Konstantynopolu, a poźniey konsulem Francuzkiem, oskarżył niedawno całe poselstwo Francuzkie w Konstantynopolu, iako arystokratów i nieprzyiacioł rowności.

W Departamencie l'Aisne odkryto fabrykę fałszywey monety, w którey robiono talery z twarzą królewską i z napisem: *Sit nomen Domini benedictum.* (Niech będzie pochwalone imię Pańskie.) Fałszarzów po aresztowano.

Dyrektoryat wezwał wszystkich w całey Francyi Entreprenerow teatrów, aby co miesiąc dali iedną reprezentacyą na użytek ubogich i niedostatek cierpiących ludzi.

W zamku Breguigny aresztowano 4. dowodcow Szuanow, Ralleta, Roullemaze, Avocat i Applogniat. Oni należą do tych którzy chcieli z republikanami w konferencye pokoiu wchodzić; ale dostrzeżono wnet iż mieli zdradzieckie zamiary. Jenerał Puisaye ledwie sam potrafił uciec.

Faypoult, złożył swoy urząd ministra skarbowego. Dyrektóryat posłał do Rady pięciuset poselstwo na sessyi 25 — w którym oznaymuie, iż na mieysce iego przeznaczył na ministra skarbowego reprezentanta Camus. Ten podeymuie się tego urzędu aleź z kondycyą, żeby się mógł utrzymać przy urzędzie archiwisty Rzeczypospolitey, chociaż niebędzie sam wypełniał iego obowiązkow; potym żeby iego familia mieszkała w tym samem domu, gdzie teraz mieszka, a on będzie codziennie do skarbowey kancelaryi dochodził. Dyrektoryat uprasza tedy, aby Rada wyznaczyła innego reprezenta, którýby zastępował obowiązki archiwisty za Camusa. Wiele członków odezwało się przeciwko takowemu poselstwu, iż wiele drobności zamyka w sobie; na reszcie zadecydowawszy Rada iż Camus nie może bydź razem ministrem i archiwistą, przystąpiła do porządku dniowego. — Camus nieprzyiął więc urzędu ministra skarbowego. Niektórzy przeznaczaią na ten urząd Lecoulteux de Cantelue, albo Ramela, a inni innszych deputowanych.

Na tey samey sessyi przysłał Dyrektoryat następuiące drugie poselstwo do Rady pięciuset. "Nieprzyiaciele Francyi mówili o pokoiu; ale tylko dla tego żeby uspić w nas uzbraianie się, gdy tym czasem sami podwoili usiłowania do popierania woyny. Chcieli osłabić męztwo w obrońcach oyczyzny, podchlebiaiąc im bliskim pokoiem, a tym czasem go sami pod pozorem czczych formalności oddalali. Ta nieszczerość nie iest nową z ich strony; dosyć iest na dowod przytoczyć obcą fakcyą, którą od początku woyny po między nami utrzymuią. Lecz Dyrektoryat wykonawczy niedał się podobnemi podstępami odurzyć: offiarował pod tak umiarkowanemi kondycyami zprzymierzonym mocarstwom pokoy, które się tylko z godnościąFrancuzkiego narodu mogły zgodzić, ale przytym niczego niezaniedbał, żeby republikańskiey broni nowe tryumfy zabezpieczyć. Niechay Francuzi wiedzą, iż nie otrzymaią poty pokoiu od swoich nieprzyiacioł, poki ich nie przyprowadzą do tego stopnia, żeby widzieli iż niepotrafią dopiąć swoich szkodliwych zamiarow. Ta epoka iuż nieiest deleką; iedna silna kampania ią uwieńczy, i mamy przyczynę spodziewać się, iż nadchodząca kampania, nieuydzie w chwale kampanii trzeciego roku. Rząd nabiera codzień więcey dzielności; nadzieia wewnętrznych nieprzyiacioł, wzniecenia rozdwoienia między prawodawczym ciałem i Dyrektoryatem, niknie coraz to bardziey. Dowoz żywności iuż wszędzie otwarty; obywatele młodzi idą na wyścigi do swoich chorągwi; powszechna gorliwość zaręcza świątobliwy i dogodny zamiar przymuszoney pożyczki; przygotowanie kary dla wszystkich fakcyy, czy otwartych royalistow, czy też sekretnych, pod imieniem anarchistow; iednym słowem, wszystko nam zapowiada, iż kiedy nas nieubłagani nasi nieprzyiaciele przymuszaią do okrycia ich zbarwionych rownin naszemi żołnierzami, że nabędziemy nowych laurow i utwierdziemy naszą spokoyność, ktora iuż przez zaprzysiężoną konstytucyą wszystkim Francuzom iest zabezpieczoną. Obywatele Prawodawcy! Wiecie, iż pomimo offi-

tych źrzódeł Rzeczypospolitey, brak gotowych pieniędzy, iest zawsze na zawadzie opatrzeniu armiow naszych; potrzeba nam więc innych sposobow na ich mieysce użyć; Dyrektoryat niewidzi, iak wybieranie rożnych rzeczy w naturze, a przynaymniey naypotrzebnieyszych, iak naprzykład koni do transportów, i dla iazdy. Nayistotnieysza przyczyna złego powodzenia ostatniey kampanii, iest niedostatek koni do transportow i przewyższaiąca siła nieprzyiacielskiey iazdy. To złe co dzień się pogorsza, i musiemy wam powiedzieć Obywatele Prawodawcy, iż ieżeli mu wcześnie niezapobiegniemy, to się mamy nowych nieszczęść spodziewać. Dyrektoryat żada tedy od was pozwolenia wybrania z całey Rzeczypospolitey 30go konia. Doświadczenie przekonywa nas o dobrym skutku tego sposobu; wszelkie inne srzodki, będą nierychłe, z wielą trudności i wysyłaniem bardzo wielu gotowych pieniędzy powiązane. Dyrektoryat nieprzystąpił prędzey do proponowania takowey rezolucyi ciału prawodawczemu, poki iey doyrzale nierozważył i nieprzekonał się iż niemasz łatwieyszego sposobu do opatrzenia naszych armiy w konie. To wybieranie uskuteczznia administracye; ciało prawodawcze przepisze tylko sposob wybieraia, lub też Dyrdktoryatowi zostawi, ktory znaywiększą oszczędnością sobie postąpi i iak naymniey będzie się starał ucisnąć obywatelow. Jakąkolwiek badź Rada przedsięweźmie rezolucyą, Dyrektoryat tylko uprasza aby dla naglących okoliczności niezwłoczyła, i iak nayprędzey się tym zatrudniła. *Rewbell prezydent.*

Po przeczytaniu takowego poselstwa, wyznaczyła rada do tego kommilsyą, aby iey przyniosła swoie zdanie. Na propozycyą Defermonts imieniem skarbowey kommissyi, zamieniła się rada w sekretny wydział.— Z przyczyny tego sekretnego wydziału powstały rożne i przeciwne wieści, iakoby nowe podatki na zbytek i osoby, były proponowane &c. Dzisiay będzie wszystko w Radzie pięciuset głośno czytane, oczym było naradzenie w sekretnym wydziale..

Z Koblenc dnia 28 Stycznia.

Na Mozeli robią znowu dwa nowe mosty; około zarebów i szańcow pracuią także wciąż. Plan Francuzow ma bydź ieżeli nieprzydzie do pokoiu, iż chcą prosto przeyść za Ren. i aż do Lany się rozciągnąć, aby Erenbreitsztein opanować.

Z Wezel dnia 4 Lutego.

Przymuszona pożyczkę rozciągneli Francuzi nawet i na te kraie które nie są do Francyi przyłączone, i tylko przez woyska zaięte. Kommissarz Francuzki Jaubert, doniosł iuż o tym cyrkułowym dozorcom w Bonn. Ze wszystkich cyrkułow między Mozą i Renem, przybyli deputowani do Bonn, aby się spolnie naradzili, i ile możności starali się ten nowy ciężar iako odsunąć. — Francuzi zakładaią bardzo tęgie linie pod Dusseldorf. Szkoda przez rozebranie domow około Düsseldorfu iest bardzo znaczna.—

Z Ratysbony dnia 1. Lutego.

Na seymie Rzeszy zgodziły się d. 29. p.m. na jeneralnym zgromadzeniu wszystkie trzy kollegia na proponowane od Cesarza Jmć 100 miesiący rzymskich. W swoiey rezolucyi przywodzą: Ponieważ rząd Francuzki nie chciał przystąpić do negocyacyi z Rzeszą Niemiecką pokoiu, została zatym przymuszoną stosownie do swoiey rezolucyi 22 Grudnia 1794 przystąpić do przedsięwzięcia iak nayskuteczuieyszych śrzodkow do swoiey obrony i do przymuszonia nieprzyiaciela, do zawarcia pokoiu, któryby się zgadzał i z powagą Cesarza Jmć iako głowy Rzeszy,. i z konstytucyą Rzesy Niemieckiey; stanowiemy więc na opatrzenie potrzeb operacyyney kassy 100 miesiący Rzymskich, które maią bydź w czterech terminach zapłacone: pierwszy w 4 niedzielach, a drugie 3 w 6 niedzielach. Pozostałe zaś dawne miesiące rzymskie maią bydź bez odwłoki zapłacone. Przytym podziękowano ieszcze raz J. C. M. za oycowską pieczyłowitość nad Rzeszą Niemiecką, i wdzieczność za okazany dowod męztwa w ostatnim zwycięztwie nad Renem przez iego woyska.